

Liikkumisen ja urheilun olosuhteet

NOKIAN KAUPUNGIN OLOSUHDETYÖN SUUNTA 2020–2025

SUUNTA-ASIAKIRJAN TAVOITE

Tämän suunta-asiakirjan tavoitteena on jäsentää ja selkiyttää Nokian kaupungin lähivuosien keskeisimpiä toimenpiteitä liikunta- ja urheiluolosuhteiden kehittämiseen ja ylläpitoon liittyen. Nimensä mukaisesti asiakirja pyrkii kuvailemaan suuntaviivoja – eli tavoitteita sekä painopistevalintoja, joiden viitoittamana vuositasoista päätöksentekoa suunnitellaan investointiratkaisujen tai muiden keskeisten toimenpiteiden tasolla. Strategisena asiakirjana olosuhdetyön suunta-asiakirja kytkeytyy Hyvinvoiva Nokia -strategiaan ja tukee sen päätavoitteita.

Asiakirjan lähtökohtana on myös kaupungin eri toimijatahojen yhdessä jakama käsitys siitä, että olosuhdetyössä onnistuminen edellyttää tulevaisuudessa entistä vahvempaa poikkihallinnollista yhteistyötä ja koordinoitua. Liikkuminen, liikunta ja urheilu moninaisine olosuhdetarpeineen ei noudata hallintokuntarajoja. Suunta-asiakirjan käytännön laatiminen on tämä lähtökohta huomioiden toteutettu poikkihallinnollisesti kootun ohjausryhmän toimesta (ohjausryhmän kokoonpano liitteenä). Asiakirjan laatimisprosessissa asiantuntijatukena on toiminut SmartSport asiantuntijayritys.

Keskeinen rooli suunta-asiakirjan laatimisprosessissa on lisäksi ollut kuntalaisten ja erilaisten paikallistahojen osallistamisella. Osana prosessia on erilaisten kyselyiden kautta saatu hyödyllistä taustatietoa sekä kehittämisenäkemyksiä lähes 1000:lta nokialaiselta asukkaalta tai paikallistoimijalta. Kiitos kaikille prosessiin osallistuneille!

Suunta-asiakirjan ohjausryhmä

SISÄLLYS

TAUSTATIETOJA	3
Osallistaminen ja tiedonkeruu prosessissa	
Tunnistettuja toimintaympäristön muutoksia	
Olosuhdetermin määrittelyä	
Kuntien liikuntapalveluiden lainsäädännöllinen kehikko	
NYKYTILANNE	6
Kaupungin olosuhdetyön organisointi	
Nokian olosuhdetilanne lukujen valossa	
Pääpanostukset olosuhteiden kehittämiseen 2016-2018	
Asukkaiden ja seurojen arvioita nykytilanteesta	
SWOT –analyysi Nokian nykytilanteesta	
TULEVAISUUS.....	12
Painopisteet & yleiset linjaukset olosuhdetyölle	
Kaupungin olosuhdetyön tavoitteet 2020-2025	
Omatoimisen liikkumisen olosuhteet / toimenpiteet	
Seuratoiminnan & ohjatun liikunnan olosuhteet / toimenpiteet	
Toimintatapojen ja hallinnon kehittäminen	
2025-2030 hankkeet & seuranta ja arviointi	
Liitteet	16
Kyselytuloksia	
Prosessin ohjausryhmän kokoonpano & muut osalliset	

OSALLISTAMINEN JA TIEDONKERUU PROSESSISSA

Suunta-asiakirjan laatimiseen osallistettiin laajasti kaupunkilaisia ja paikallistoimijoita kaikille avoimien nettikyselyiden avulla. Liikuntaseuratoimijoita kuultiin lisäksi seurailta -tapaamisessa. Osallistamisen tavoitteena oli tuottaa monitahoarviointina laaja-alaisesti tietoa ja näkemystä Nokian nykyisestä olosuhdetilanteesta sekä keskeisistä kehittämistarpeista. Kyselyissä vastaajilla oli mahdollista myös ottaa kantaa tulevaisuuden painopistevalintoihin. Osallistamisvaiheen eri kyselyosioihin vastasi yhteensä lähes 1000 vastaajaa. Alla tiivistelmä eri kyselyosioiden toteutuksesta ja vastaajamääristä.

ASUKAS- JA KOULULAIS- KYSELY

Toteutettiin v. 2019 syys-lokakuun aikana. Linkki kyselyyn kaupungin nettisivuilla 3 viikon ajan.
Koululaiskysely kohdistettiin erityisesti 4. ja 8. -luokkalaisiin, joille mahdollistettiin vastaaminen koulupäivän aikana
Kyselyn fokus OMATOIMISEN liikkumisen olosuhteissa

Aikuisvastaajia 248
Koululaisia 622
N=870

YHDISTYSKYSELY

Toteutettiin v. 2019 lokakuun aikana
Kyselylinkki lähetettiin sähköpostitse kaikille Nokian kaupungin alueella toimiviin liikuntaseuroihin / -yhdistyksiin.
1 vastaus jokaisesta seurasta / yhdistyksestä
Kyselyn fokus ORGANISOIDUN liikunnan / urheilun olosuhteissa

Seuroja 20
Yhdistyksiä 4
N= 24

REHTOREIDEN JA PÄIVÄKOTIEN JOHTAJIEN KYSELY

Toteutettiin v. 2019 lokakuun aikana
Kyselylinkki lähetettiin sähköpostitse jokaiselle peruskouluyksikön rehtorille sekä kaupungin päiväkotien johtajille
Kyselyn fokus PIHA-ALUIEDEN JA SISÄTILOJEN olosuhteissa

Rehtoreita 13 (100%)
Pk johtajat 16 (90%)
N= 29

HENKILÖSTÖ- JA LUOTTAMUSMIESKYSELY

Toteutettiin v. 2019 lokakuun aikana
Kyselylinkki lähetettiin sähköpostitse liikunta- / olosuhdeasioihin liittyvien kaupungin yksiköiden virkahenkilöille sekä lautakuntien luottamushenkilöille
Kyselyn fokus KOKONAISTILANTEEN JA PAINOPISTEIDEN arvioinnissa

Henkilöstöä 25
Lautakuntajäseniä 16
N= 41

TUNNISTETTUJA TOIMINTA- YMPÄRISTÖN MUUTOSVIRTOJA

Liikunta- ja urheilukulttuurin nykytilanne ja tulevaisuuden kehittämistarpeet kytkeytyvät monilla tavoin yleisempiin yhteiskunnallisiin muutosvirtoihin (kuva ohessa). Suunta-asiakirjaa laatinut ohjausryhmä korostaa Nokian olosuhdetyön kannalta erityisen tärkeinä toimintaympäristöön liittyvinä havaintoina:

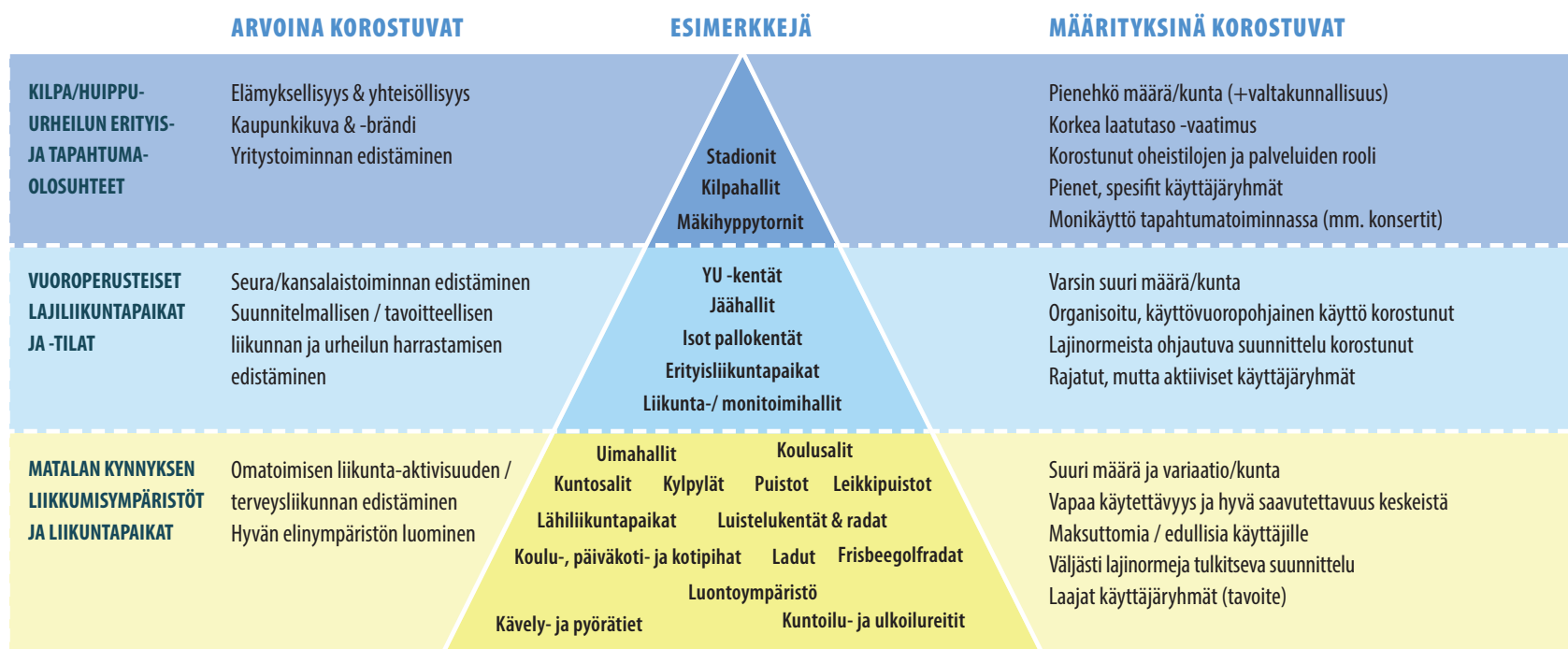
- Pääosa väestöstä liikkuu oman terveytensä kannalta liian vähän – tilanne sama myös Nokialla
- Yleisen liikunta-aktiivisuuden lisääminen kaikissa ikäluokissa keskeinen yhteiskunnallinen haaste. Tämän haasteen ratkaisemisessa ydinroolissa erilaiset matalan kynnyksen ratkaisut (=maksuttomat, helposti saavutettavat yms. olosuhteet ja palvelut)
- 2020 -luvun erityishaasteita väestön ikääntymisen ja toisaalta lasten & nuorten ikäluokan erityiskysymykset (harrastamiskustannusten nousu, liikuntataitojen heikentyminen yms)
- Huomioitava myös liikunnan ja urheilun mahdollisuudet kaupungin elinvoiman lisäämisessä (yhteisöllisyys, kaupunkibrändi yms)

OLOSUHDE-TERMIN MÄÄRITTELYÄ

Perinteinen ”liikuntapaikka” termi kuvaa varsin huonosti sitä laajaa erilaisten paikkojen, ympäristöjen ja olosuhteiden kokonaisuutta, joissa fyysinen aktiivisuus liikkumis-, liikunta- tai urheiluasuorituksina tapahtuu. Liikuntapaikka termin heikkoutena voi pitää myös sitä, että se edesauttaa kehittämissvastuun syyäämistä asiassa pelkästään *liikuntatoimelle*.

Nokian suunta-asiakirjassa liikuntapaikka termin sijasta käytetään edellä kuvatuista syistä ydinkäsitteenä **olosuhde** -termiä. Tällä halutaan suunta-asiakirjassa ohjata eri toimijoiden ajattelua laaja-alaisempaan suuntaan ja edesauttaa siten erilaisten poikkihallinnollisten raja-aitojen ylittämistä kehittämissuunnitelmassa. Lisäksi suunta-asiakirjassa on käytetty väljästi yleisenä viitekehyksenä alla olevaa SmartSportin tekemää jaottelua kolmeen erilaiseen olosuhdekategoriaan.

KUNTIEN LIIKUNTAPALVELUIDEN LAINSÄÄDÄNNÖLLINEN KEHIKKO*

LIIKUNTALAKI (10.4.2015/390)

Liikuntalaki antaa kunnille toimintavelvoitteen - yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Liikuntalain kokonaisuudistus v. 2015 toi mukanaan myös yhteistyövelvoitteen: kunnan lakisääteisten tehtävien toteuttaminen tulee tapahtua eri toimialojen yhteistyönä. Liikuntalain arvopohjassa on keskeistä yhteiskunnan hyvinvointipolitiikan tukeminen liikunnan avulla. Tavoitteena on selkeästi liikuntaharrastuksen laajentaminen myös uusiin ja liikunnallisesti passiivisiin väestöryhmiin.

KUNTALAKI (10.4.2015/410)

Kuntalain mukaan "Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla."

Liikunta on selkeästi yhteydessä ihmisten työkykyyn, terveyteen ja sitä kautta myös koko yhteiskunnan hyvinvointiin. Liikunta on siten hyvinvointipolitiikan väline ja sillä on merkittävä rooli kuntalaisten työkyvyn ja terveyden ylläpidossa.

Kunnilla lakisääteinen
velvoite luoda ja ylläpitää
kuntalaisten hyvinvointia
edistävän liikunnan
edellytyksiä ja olosuhteita

TERVEYDENHUOLTOLAKI

(30.12.2010/1326)

Terveyslainsäädännön mukaan kunnan on seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Terveyslainsäädännön ja uuden liikuntalain yhteistyövelvoitteet tukevat tältä osin hyvin toisiaan.

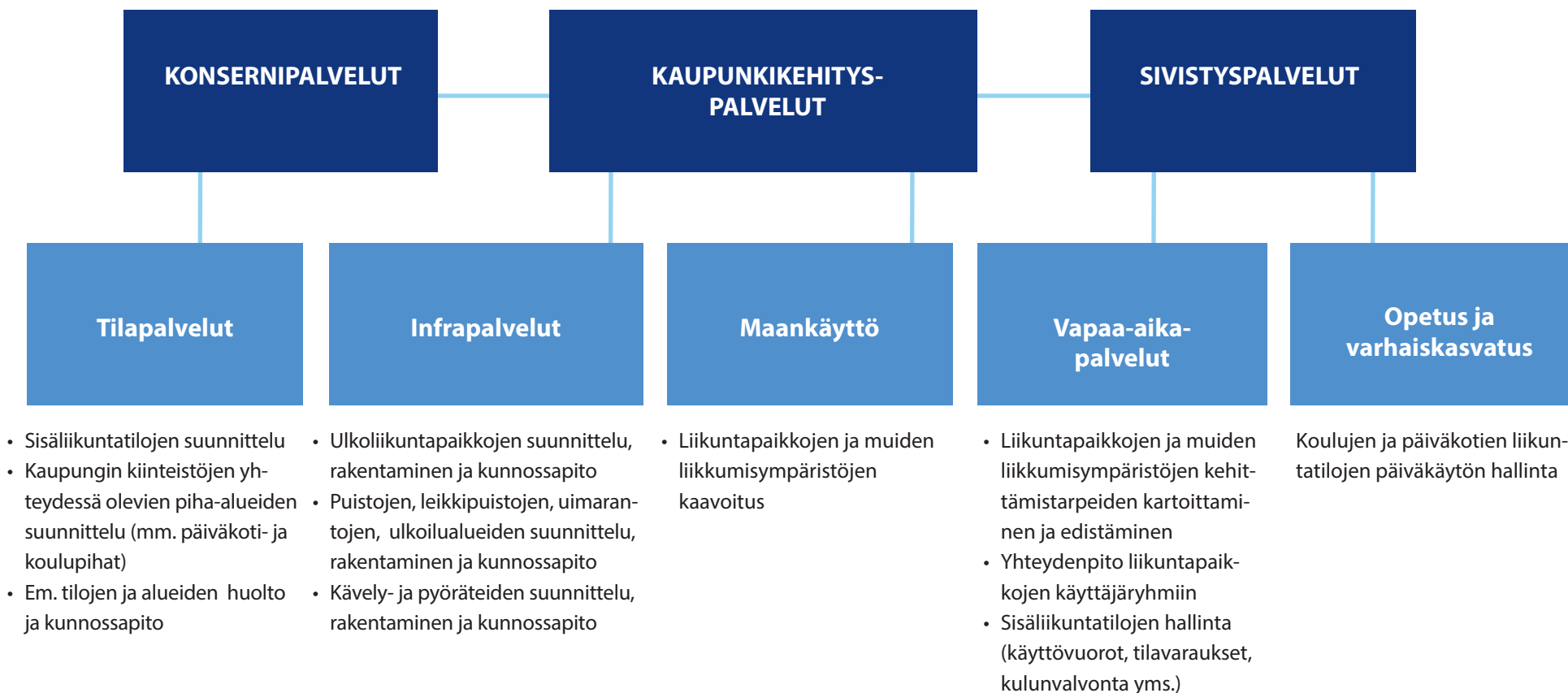
PERUSTUSLAKI / SIVISTYKSELLISET OIKEUDET (11.6.1999/731)

"...Julkisen vallan on turvattava jokaiselle yhtäläinen.. mahdollisuus kehittää itseään varallisuuden sitä estämättä."

* Muokattu lähteestä: Kuntaliitto / Liikunnan asema lainsäädännössä

KAUPUNGIN OLOSUHDETYÖN ORGANISOINTI

Nokian kaupungin hallinnoimien ja ylläpitämien liikunta- ja urheiluolosuhteiden kehittäminen on usean eri kaupunkiorganisaation toimijan yhteispeliä. Alla olevassa kaaviokuvassa on pelkistetyksi kuvattuna keskeisimmät hallintokunnat ja niiden vastualueet.

NOKIAN OLOSUHDESTARJONTAA LUKUJEN VALOSSA

109 km

Latuja & kuntoratoja

48

pallokenttää

2 ulkotenniskenttää
1 ulkokoripallokenttä

16

koulun liikuntasalia

4

kuntosalia

118 km

Keveyen liikenteen väyliä

18

luistelukenttää

8

kaukaloa

2

liikuntahallia

1

jäähalli (2 kaukaloa)

10 km

luontopolkuja

1

budolajitila

1

uimahalli

5

lähiliikuntapaikkaa

7

uimarantaa

77

leikkipaikkaa

1

kansainvälisen tason
frisbeegolfrata

1

valtakunnallisen tason
yleisurheilukenttä

Kaupallisten toimijoiden ja seurojen tarjoamia olosuhteita:

3 liikuntakeskusta

3 kuntosalia

1 tennishalli

2 ulkotenniskenttää

1 golfkenttä

1 kylpylä

2 voimisteluhallia

1 jalkapallon kuplahalli

2 ampumarataa

1 kamppailu-urheilukeskus

2 avantouintipaikkaa

PÄÄPANOSTUKSET OLOSUHTEIDEN KEHITTÄMISEEN 2015–2019

Omatoimisen liikkumisen olosuhteet

Kävely- ja pyöräteiden kehittäminen
yht. 579 000 €

Ulkoilualueiden & liikuntareittien (ladut, kun-
toradat yms.) kehittäminen yht. 466 000 €

Lähiliikuntapaikkojen kehittäminen
yht. 123 000 €

Seuratoiminnan & ohjatun liikunnan olosuhteet

Harjuniityn liikuntahallin rakentaminen
yht. 7 100 000 €

Keskusurheilukentän kehittäminen
yht. 1 622 000 €

Kumppanuushankkeet

Jäähallin laajennus
yht. 2 316 000 €

ASUKKAIDEN JA SEUROJEN ARVIOITA NYKYTILANTEESTA / poimintoja kyselytuloksista*

Omatoimisen liikkumisen olosuhteet ASUKASKYSELY

Lähes **80%** vastaajista tyytyväisiä Nokian kävely- ja pyöräteihin, kuntoreitteihin, luontoliikuntamahdollisuuksiin ja uimarantoihin

Lähes **70%** vastaajista tyytyväisiä Nokian liikuntapaikkojen saavutettavuuteen sekä määrään

77% vastaajista arvioi Nokian erittäin – melko hyväksi kaupungiksi liikuntaolosuhteiden osalta

32% lapsiperhe vastaajista tyytymättömiä Nokian koulu-
pihoihin lasten liikunnan näkökulmasta

Yli **30%** vastaajista tyytymättömiä Nokian liikuntapaikkojen kunnossapitoon, monipuolisuuteen sekä viihtyisyyteen

Yli **20%** vastaajista tyytymättömiä Nokian uimahalliin, lähiliikuntapaikkoihin sekä jääkenttiin

Seuratoiminnan olosuhteet YHDISTYSKYSELY

Lähes **80%** seuroista tyytyväisiä harjoitustilojen ja vuorojen määrään sekä harjoitusajankohtiin

Yli **90%** seuroista tyytyväisiä harjoitustilojensa saavutettavuuteen

80% seuroista arvioi Nokian erittäin – melko hyväksi kaupungiksi seurojen olosuhteiden näkökulmasta

Lähes **40%** seuroista tyytymättömiä liikuntapaikkoihinsa kilpailu- ja tapahtumatoiminnan tarpeiden näkökulmasta

Lähes **30%** seuroista tyytymättömiä harjoitusmahdollisuuksiensa ympärivuotisuuteen

25% seuroista tyytymättömiä harjoitustilojen laatuun sekä käyttömaksuihin / tilavuokriin

* Tarkemmin tietoa kyselytuloksista liiteosiossa

SWOT-ANALYYSI NOKIAN NYKYTILANTEESTA*

VAHVUUDET

- Kaupunkikoko huomioiden monipuolinen liikuntapaikkainfra
- Varsin kattava ja toimiva kävely- ja pyörätieverkosto
- Luonto- ja puistoalueissa myös paljon liikkumaan innostavia ja helposti saavutettavia kohteita
- Monipuolinen ja aktiivinen seurakenttä, jonka kanssa yhteistyö sujuvaa
- Aktiivinen, kehitysmyönteinen ja osaava henkilöstö liikunta- ja urheiluolosuhteisiin liittyvissä työtehtävissä

MAHDOLLISUUDET

- Kaupunkiorganisaation sisästä yhteistyötä kehittämällä mahdollista saada paljon lisätehoa olosuhdetyöhön
- Kaupungin luonto- ja puistoalueissa vielä paljon kehittämispotentiaalia liikkumisen edistämisen näkökulmasta
- Aktiivisen kuntalaisten osallistamisen ja rohkeiden kokeilujen kautta mahdollista löytää uusia ideoita ja toimintatapoja olosuhdekehittämiseen
- Seudullisen yhteistyön lisääminen lähikuntien kanssa sekä aktiivisuus seurojen ja yksityisten toimijoiden suuntaan voi tuottaa uudenlaisia resurssimahdollisuuksia

HEIKKOUEDET

- Koko laajaa liikunta- ja urheiluolosuhteiden kokonaisuutta ei ole pystytty johtamaan ja kehittämään pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti. Eri hallintokuntien työn kokonaiskoordinointi ja roolitus ollut puutteellista.
- Joidenkin ydinliikuntapaikkojen osalta laadullisia kehittämistarpeita – mm. uimahalli, palloiluhalli, lähiliikuntapaikat ja latuverkosto
- Liikuntaolosuhteiden alueellisessa kattavuudessa puutteita
- Liikuntapaikkojen ylläpidon kalustossa osin heikko tilanne

UHAT

- Kaupungin talousaasteet entisestään kaventavat olosuhdekehittämisen ja ylläpidon pienehköjä taloudellisia resursseja
- Säästöpainneissa tehdään kaupungin olosuhdeinvestoinneissa kompromisseja, jotka vesittävät hankkeille asetetut tavoitteet sekä pitkällä tähtäimellä tulevat kaupungille kalliimmiksi
- Vapaaehtoispuhjaisten paikallistoimijoiden toiminta hiipuu seura-aktiivien ikääntyessä ja lopettaessa

* Työstetty ohjausryhmän toimesta prosessin taustaselvitykset huomioiden.

PÄÄTAVOITTEET OLOSUHDETYÖSSÄ 2020–2025

Kaupunkistrategiaan kiinnittyvät tavoitteet /
aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen

LIIKUNTA- JA URHEILUOLOSUHTEITA KEHITTÄMÄLLÄ JA YLLÄPITÄMÄLLÄ...

Edistetään nokialaisten omaehtoista liikkumista ja liikuntaa sekä kannustetaan aktiiviseen ja terveelliseen elämäntapaan.

Tuetaan seurojen vastuunkantoa nokialaisten hyvinvoinnista ja yhteisöllisyydestä.

Luodaan laadukkailla rakennetuilla liikuntapaikoilla sekä luontoliikuntamahdollisuuksilla vahvaa paikallisidentiteettiä.

OMATOIMISEN LIIKKUMISEN EDISTÄMINEN

Vesiliikuntamahdollisuudet kuntoon.

Saadaan rakennetuksi Nokialle kaikenikäisiä kaupunkilaisia innostavat uinnin ja vesiliikunnan olosuhteet.

Reitistöihin laatua ja kattavuutta.

Parannetaan ja lisätään kaupungin liikunta-, ulkoilu- ja virkistysreittejä.

Ulko- ja lähiliikuntapaikkoihin alueellista verkostoa. Luodaan alueellisia ulkoliikuntakeskuksia ja kehitetään lasten ja nuorten lähiliikuntapaikkoja.

SEURATOIMINNAN JA OHJATUN LIIKUNNAN EDISTÄMINEN

Koulujen sisäliikunnan olosuhteet toimiviksi. Luodaan kouluihin riittävät sisäliikuntatilat ja tehostetaan salien käyttöä.

Vesiuurheilulajeille laadukkaat harjoitteluosuhteet. Saadaan luoduksi hyvät harjoittelu- ja oheisharjoitteluosuhteet uimahallia käyttäville seuroille.

Lasten ja nuorten olosuhdekustannukset kurissa. Pidetään kaupungin tilojen käyttömaksut lapsilla ja nuorilla nykyisellä tasolla.

Sisäpaloillulle tapahtumaolosuhde.

Edistetään yksityisen palloiluhallihankkeen toteutumista Nokialle

SISÄISET TOIMINTATAVALLISET KEHITTÄMISTAVOITTEET

Olosuhdekokonaisuus paremmin halltuun. Suunnitelmallisuus, pitkäjänteisyys sekä hallintokuntien välinen kokonaiskoordinaatio paranevat kaupungin olosuhde työssä

Enemmän osallistamista. Vahvistetaan kuntalaisten ja paikallisten yhdistysten näkemysten kuulemista olosuhteiden kehittämistyössä ja hankesuunnittelussa

KÄRKIHANKKEET 2020–2025

Vuosien 2020–2025 kärkihankkeiksi on nostettu liikuntapaikkainvestoinnit, joiden toteuttaminen nähdään suunta-asiakirjassa asetettujen tavoitteiden näkökulmasta erityisen keskeisinä ja laaja-alaisina sekä joiden toteuttamiset ovat kaupungin hankesuunnittelun ja resurssipäätösten näkökulmasta merkittävimpiä.

HANKE	PERUSTELUT	TOTEUTUS & RESURSSIT
Uuden uimahallin ja siihen liittyvien oheisharjoittelutilojen suunnittelu ja rakentaminen	Nykyinen uimahalli teknisen käyttöikänsä osalta lopussa ja se myös toiminnallisesti riittämätön (käyttäjäkapasiteetti, laatutaso yms.). Selvitysten perusteella uuden hallin rakentaminen perustellumpaa kun vanhan mittava peruskorjaus. Nokian uimahalli eri-ikäisten kaupunkilaisten tärkeimpiä omatoimisen liikkumisen olosuhteita ja sillä tärkeä merkitys myös paikalliselle seuratoiminnalle.	Tavoiteaikataulu: Tarveselvitys ja hankesuunnittelu v. 2020–2022 Rakentaminen v. 2023–2024 Kustannusarvio (halli + oheistilat) 12–15 milj. €
Harjuniityn, Menkalan ja keskusurheilukentän kenttäalueiden kehittäminen ”alueelliseksi ulkoliikuntakeskuksiksi”	Harjuniityn, Menkalan ja keskusurheilukentän kenttäalueet tarjoavat hyvät toiminnalliset ja tilalliset mahdollisuudet jatkokehittää niistä monipuolisia, vetovoimaisia ja ympärivuotisia ulkoliikuntakeskuksia, jotka palvelevat laajasti eri-ikäisiä kaupunkilaisia sekä myös seurojen ja koulujen tarpeita.	Tavoiteaikataulu: Harjuniityn kehittäminen v. 2021 Menkala & keskusurheilukenttä v. 2022–2024 Kustannusarviot: 100 000–250 000€ / hanke

MUUT KESKEISET OLOSUHDEKEHITTÄMISEN TOIMENPITEET 2020–2025

HANKE/TOIMENPIDE	PERUSTELUT	TOTEUTUS JA RESURSSIT
Omatoimisen liikkumisen olosuhteet		
Liikunta-, ulkoilu- ja virkistysreittien kehittäminen	Nokian erilaisissa reitistöissä paljon kehittämispotentiaalia arki- ja kuntoliikunnan edistämisen näkökulmasta ja näihin liittyvä kysyntä on kaupungissa yleisesti kasvanut. Myös asukaskyselyssä reitistöjen ja luontoliikuntamahdollisuuksien kehittämistä pidettiin erityisen tärkeinä	Ulkoilureittien osalta kehittämiskohteita mm. Etelä-Nokialla sekä Harjuniityssä. Tarkempi kohteiden priorisointi ja suunnittelu osana vuosisuunnittelua. Myös kävely- ja pyöräteiden kehittämiselle laaditaan suunnitelmakauden aikana ohjelma ohjaamaan tarvittavia toimenpiteitä.
Lasten ja nuorten lähiliikunta- paikkojen kehittäminen, erityisesti koulu- ja päiväkotipihat	Koulu- ja päiväkotipihoilla keskeinen rooli lasten ja nuorten päivittäisinä lähiliikuntaympäristöinä. Koulu- ja päiväkotipihoissa havaittavissa myös kehittämistarpeita. Nokialta puuttuu myös erityisesti nuorten kohderyhmälle suunnattu laadukas ja monipuolinen lähiliikuntapaikka.	Lähiliikuntapaikoille tehdään 2020–2021 erillinen kehittämissuunnitelma, jossa tarkastellaan kehitettävien pihojen ja muiden kohteiden priorisointia ja kehittämistarpeita. Osana kehittämissuunnitelmaa myös nuorten skeitti- ja pyöräpuiston tarveselvitys.
Tykkilumiladun ja tekojääradan toteuttaminen Penttilänpuistoon	Talviliikunnan olosuhteissa kehittämistarpeita, joita myös ilmastonmuutos vauhdittaa. Penttilänpuisto hyvä kehittämiskohde hyvän saavutettavuuden ja jo olemassa olevien palveluiden (P-alueet, pukutilat, kahvio) näkökulmasta.	Tavoiteaikataulu: Hankkeen suunnittelu v. 2022 Rakentaminen v. 2023–2024
Seuratoiminnan & ohjatun liikunnan olosuhteet		
Emäkosken ja Myllyhaan koulujen yhteydessä olevien liikuntasalien kehittäminen	Kaupungin liikuntasalitilat ovat olleet riittämättömiä tarpeeseen nähden. Erityisesti kehittämistarpeita on sisäpalloilulajien harjoittelun näkökulmasta.	Tavoiteaikataulu: Salien rakentaminen v. 2021 Emäkosken sali (1 054m ²), 3,47 M€ ja Myllyhaan sali (450m ²), 980 000 €
Yksityisen palloiluhalli hankkeen edistäminen Kankaantaan alueelle	Nokialta puuttuu sisähalli, joka mahdollistaa erityisesti palloilulajeissa isompien katsojamäärien ottelutapahtumat. Hankkeen avulla voidaan ratkoa myös koululiikunnan tilatarpeita Nokialla.	Kaupunki edistää yksityisen tahon ja paikallisten seurojen yhteistä hallihanketta sitoutumalla päivävuorojen hankintaan. Tavoiteaikataulu: Hallin rakentaminen 2021–2022

OLOSUHDETYÖN TOTEUTUSTAPOJEN KEHITTÄMINEN

TOIMENPIDE	PERUSTELUT	TOTEUTUS JA RESURSSIT
Perustetaan poikkihallinnollinen olosuhdetyön ohjausryhmä?	Poikkihallinnollisen olosuhderyhmän avulla voidaan vahvistaa olosuhdetyön kokonaiskoordinaatiota kaupungissa sekä parantaa resurssitehokkuuta ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä	Ryhmän perustaminen kaupunginjohtajan nimeämänä v. 2020 Ryhmälle raportointivastuu esim. hyvinvointiryhmälle. Ei edellytä taloudellista lisäresurssointia
Viedään suunta-asiakirja pysyväksi osaksi Nokian olosuhdetyön suunnittelukäytäntöjä	Suunta-asiakirjan tarkoitus toimia elävänä dokumenttina, jota hyödynnetään vuositason investointisuunnittelussa sekä kaupungin liikumis- ja urheiluolosuhteiden pitkäjänteisemmässä kehittämistyössä.	Suunta-asiakirjan vuosittainen seuranta olosuhdetyön ohjausryhmässä. Asiakirjan päivitys v. 2024, jolloin tehtyjen taustakyselyiden uusinta. Ei edellytä taloudellista lisäresurssointia
Vahvistetaan seurayhteistyön roolia kaupungin olosuhdetyön tukena	Olosuhdeasiat seuratoiminnan kannalta ydinasioita, joten toimiva yhteistyö erittäin tärkeää. Vuoropuhelua ja yhteistyötä vahvistamalla sekä kehittämällä on mahdollista löytää uudenlaisia tapoja ratkoa olosuhteisiin liittyviä haasteita ja kehittämistarpeita.	Toteutus erityisesti seuraparlamenttia yhteistyöfoorumina hyödyntäen. Foorumiin mukaan nykyistä enemmän olosuhdeasioita. Tavoitteena 4 foorumin toteutus vuosittain

2025–2030 HANKKEET

Alustavia näkemyksiä vuosille 2025–2030 ajoittuvista merkittävistä olosuhdehankkeista, joiden voidaan ennakoida tulevan kehittämistarkasteluiden kohteiksi yleisen tarpeen takia tai esimerkiksi kunnostamistarpeen näkökulmasta.

- Menkalan tekonurmen uusiminen
- Alhoniityn koulun liikuntasalin peruskorjaus

LIITTEET

OHJAUSRYHMÄN KOKOONPANO JA PROSESSIN KULKU 17

POIMINTOJA KYSELYTULOKSISTA

Aikuisväestön liikunta-aktiivisuus 18

Lasten liikunta-aktiivisuus 19

Aikuisväestön tyytyväisyys Nokian liikunta-
paikkoihin omatoimisen liikunnan näkökulmasta 20

Liikuntaseurojen / -yhdistysten tyytyväisyys
omiin toimintaolosuhteisiin Nokialla 21

Eri vastaajaryhmien näkemyksiä Nokian liikunta-
ja urheiluolosuhteisiin kokonaisuudessaan 22

Eri vastaajaryhmien näkemyksiä
kehittämistyön painopistevalintoihin 23

OHJAUSRYHMÄN KOKOONPANO JA PROSESSIN KULKU

Suunta-asiakirjan tuottamisprosessin toteutuksesta ja ohjauksesta vastasin poikkihallinnollinen ohjausryhmä.

Ohjausryhmän kokoonpano:

SIVISTYSPALVELUT

Sivistystoimenjohtaja Pauliina Pikka
Vapaa-aikajohtaja Marko Ojala
Liikuntapalvelupäällikkö Hanna Murotie

KAUPUNKIKEHITYSPALVELUT

Kaupunkikehitysjohtaja Mikko Nieminen
Infrapalvelujohtaja Mika Räsänen (2019)
Kaavoituspäällikkö Hannu Eerikäinen (2018)
Kaavoituspäällikkö Johanna Fingerroos (2019)
Liikuntapaikkapäällikkö Mika Lehtinen

TILAPALVELUT

Tilapalvelupäällikkö Jari Lehtonen

Prosessin tukena Jan Norra & Pasi Mäenpää SmartSport asiantuntijayrityksestä.

Kevät 2020
Asiakirja luottamus-
elinten käsittelyssä

VALINTOJEN JA
SUUNTA-ASIAKIRJAN
TYÖSTÄMISTÄ

20.1.2020 Ohjausryhmän IV kokous
(Asiakirjan ja valintojen työstöä)

19.11.2019 Ohjausryhmän III kokous
(Asiakirjan ja valintojen työstöä)

TAUSTA-AINESTON
JA NÄKEMYSTEN
KOKOAMISTA

22.10.2019 Ohjausryhmän II kokous ja seurailta
(Taustakyselyiden tulosten arviointia)

Syyskuu 2019

Taustakyselyt asukkaille, seuroille ja kaupungin henkilöstölle

19.8.2019 Ohjausryhmän starttikokous
(prosessin tavoitteet ja kulku)

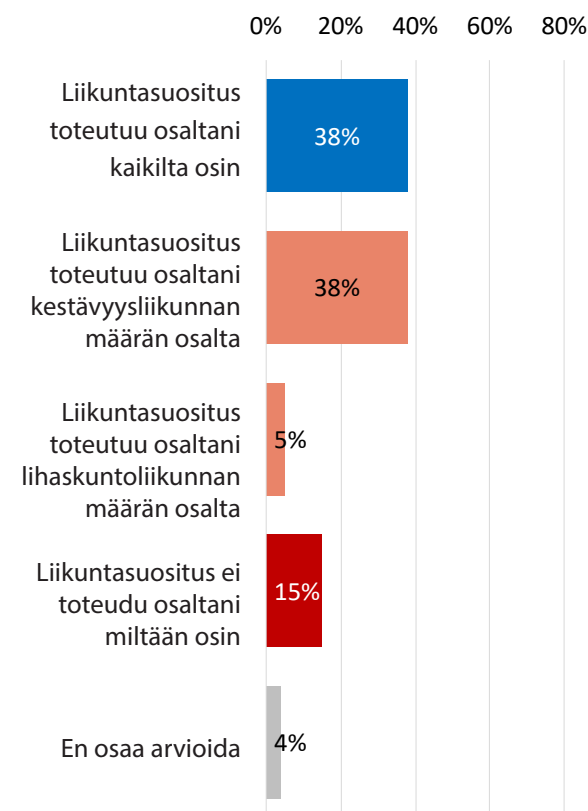
POIMINTOJA KYSELYTULOKSISTA

Aikuisväestön liikunta-aktiivisuus (N=247)

Missä määrin arkeesi sisältyy alla mainitun tyyppistä liikunnallista aktiivisuutta?

Arvioi liikutko määrällisesti liikuntasuosituksen mukaisesti?

AIKUISVÄESTÖN LIIKUNTA-SUOSITUS:

Kestävyysliikunta:

Viikoittain vähintään **2t 30min** "reipasta kestävyysliikuntaa" TAI vähintään **1t 15min** viikossa "rasittavaa kestävyysliikuntaa". Reipas kestävyysliikunta on lievää hengästymistä aiheuttavaa liikuntaa (esim. kävely, pihatyöt tms.) ja rasittava kestävyysliikunta vastaavasti tehokkaampaa, selvää hengästymistä ja hikoilua aiheuttavaa liikuntaa (esim. kuntolenkkeily).

Lihaskuntoliikunta

Kestävyysliikunnan LISÄKSI vähintään **2 krt viikossa** LIHASKUNTOON vaikuttavaa liikuntaa (esim. kuntosaliharjoittelu, ohjatut jumput, pallopelit tms.)

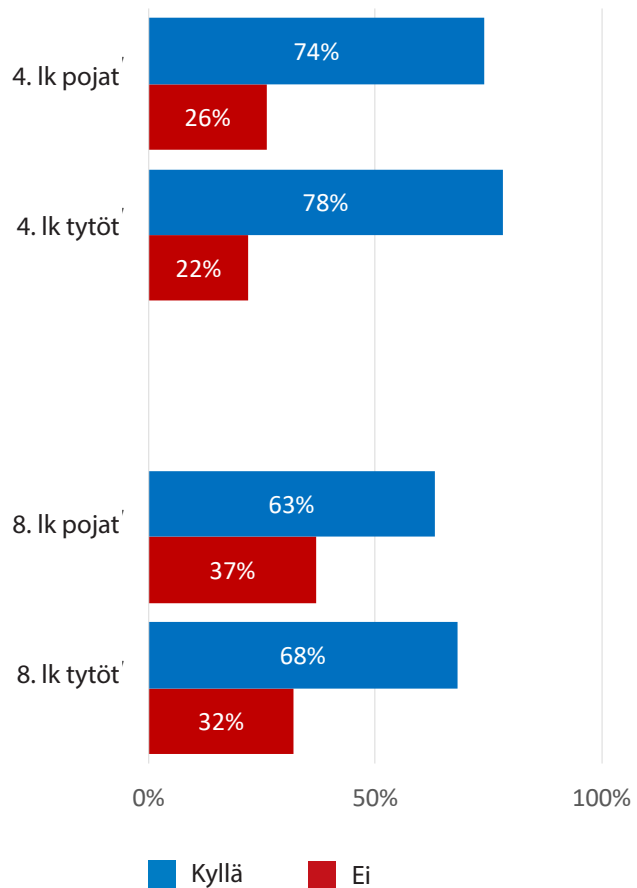
Lisähuomiot yli 65-vuotiaille:

Yli 65-vuotiaille korostetaan em. kestävyysliikuntasuosituksen lisäksi lihaskunnan ja notkeuden säilyttämistä sekä tasapainon harjoittamista **2-3 kertaa viikossa**.

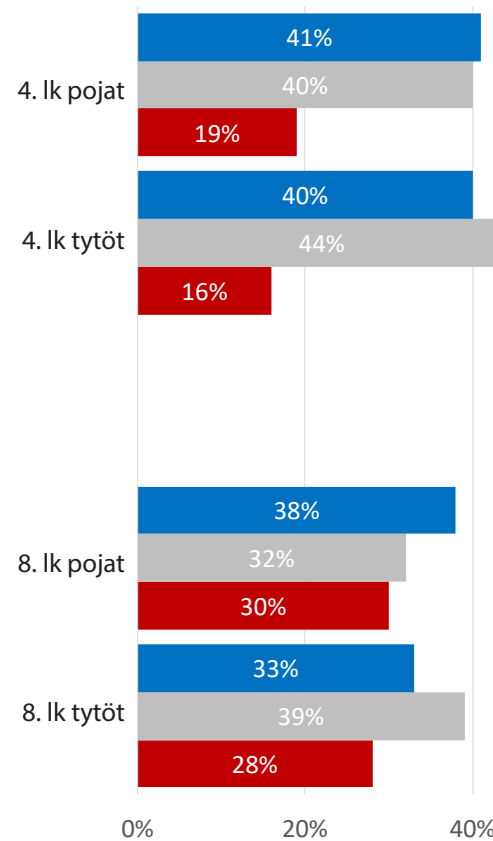
POIMINTOJA KYSELYTULOKSISTA

Lasten liikunta-aktiivisuus (N=554)

Harrastatko liikuntaa / urheilua liikuntaseurassa?

Kuinka paljon liikut yleensä päivittäin?

**LASTEN JA NUORTEN
LIIKUNTASUOSITUS:**

Alle 7 v lasten tulisi liikkua vähintään 3 tuntia päivässä vaihtelevasti ja monipuolisesti.

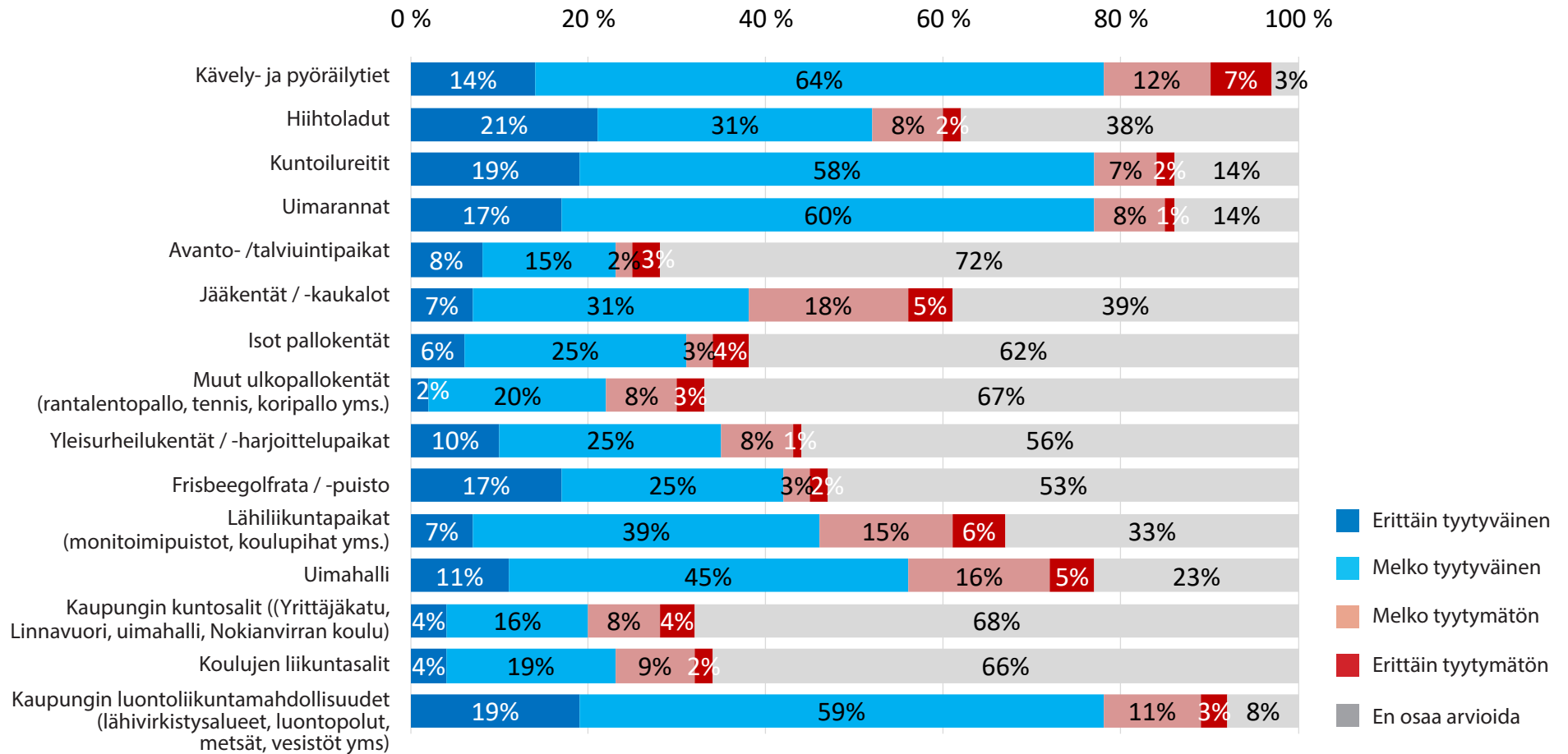
7-18 v lasten tulisi liikkua vähintään 1-2 tuntia päivässä monipuolisesti ja ikään sopivalla tavalla.

■ Yli 2 t päivässä
■ 1-2 t päivässä
■ Alle 1 t päivässä

POIMINTOJA KYSELYTULOKSISTA

Aikuisväestön tyytyväisyys Nokian liikunta- paikkoihin omatoimisen liikunnan näkökulmasta (N=247)

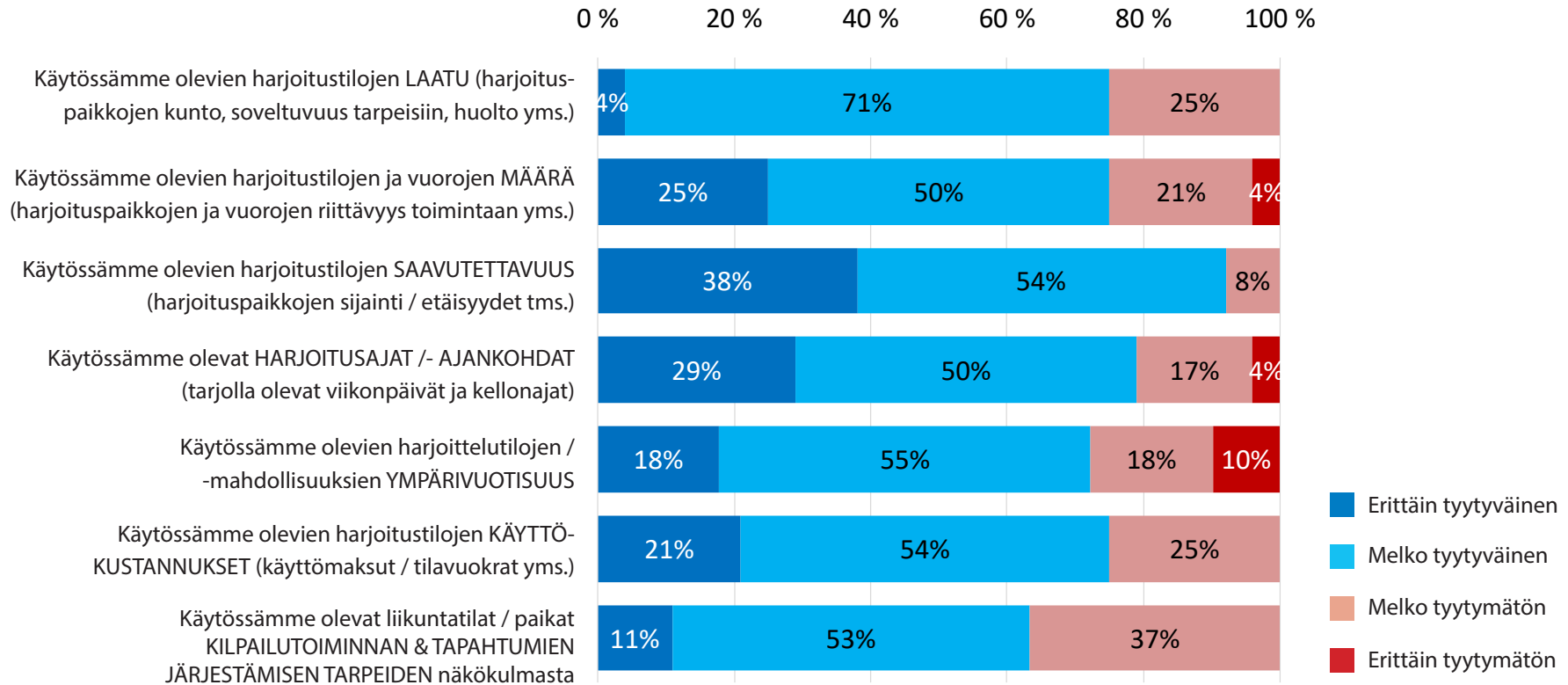
Kuinka tyytyväinen olet Nokian kaupungin alla mainittujen liikunta- ja ulkoilu paikkojen nykytilaan OMATOIMISEN LIIKUNNAN harrastamisesi näkökulmasta?

POIMINTOJA KYSELYTULOKSISTA

Liikuntaseurojen / -yhdistysten tyytyväisyys omiin toimintaolosuhteisiin Nokialla (N=24)

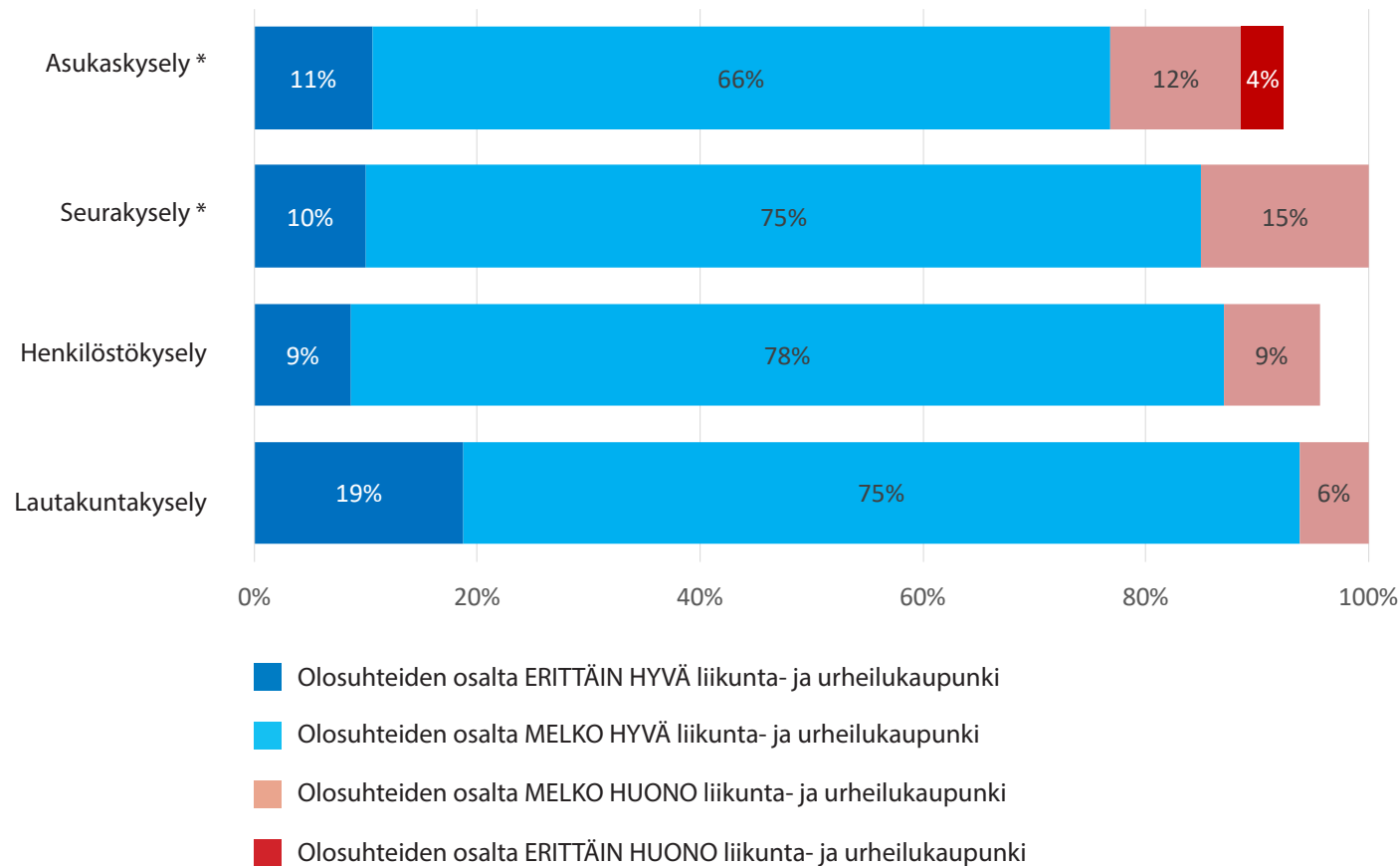
Kuinka tyytyväisiä olette yhdistyksenne / jaostonne nykyisiin toimintaolosuhteisiinne alla mainituista eri näkökulmista?

POIMINTOJA KYSELYTULOKSISTA

Eri vastaajaryhmien näkemyksiä Nokian liikunta- ja urheiluolosuhteisiin kokonaisuudessaan

Miten arvioisit Nokian liikunta- ja urheiluolosuhteita kokonaisuudessaan kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden ja seuratoiminnan edistämisen näkökulmista. Käytä vertailukohtana muita samankokoisia kuntia.

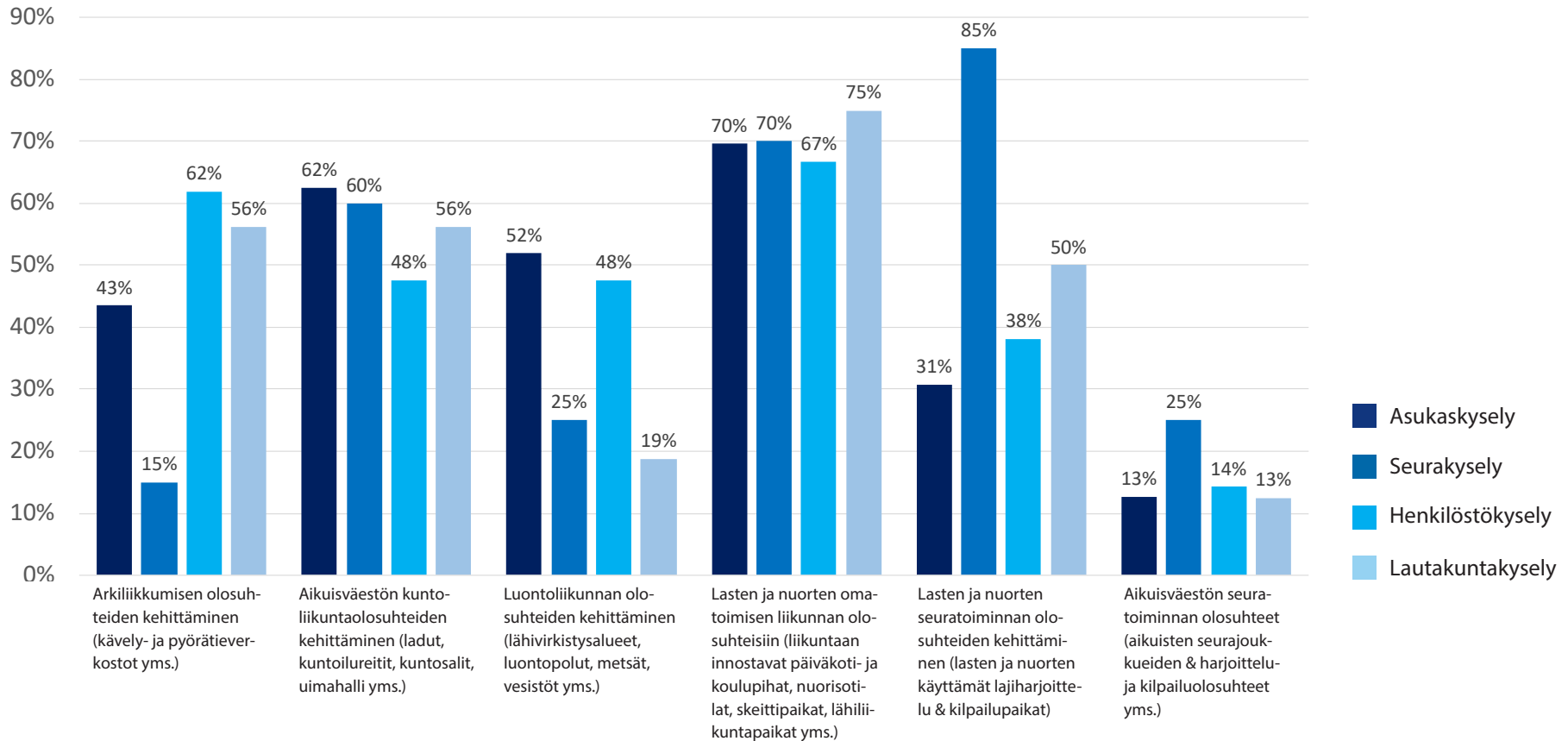

* Asukaskyselyssä arvio tehtiin omatoimisen liikunnan näkökulmasta ja seurakyselyssä organisoidun liikunnan / seuratoiminnan näkökulmasta

POIMINTOJA KYSELYTULOKSISTA

Eri vastaajaryhmien näkemyksiä kehittämistyön painopistevalintoihin

Nokian tulevan liikuntapaikkasuunnitelman tarkoituksena on luoda suuntaviivat kaupungin liikunta- ja urheiluolosuhteiden kehittämistyölle 2020-luvulla. Suunnitelman avulla pyritään edistämään kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta ja paikallisten seurojen toimintaedellytyksiä. Mihin alla mainituista olosuhteista tulisi sinusta kaupungin erityisesti panostaa kehittämisresurssiaan tulevina vuosina? Valitse 1–3 mielestäsi keskeisintä painopistettä.

SMARTSPORT

+358 40 575 1717

SMARTSPORT.FI

INFO@SMARTSPORT.FI

*Asiantuntijatukea
liikuntapalvelujen
kehittämistyöhön*

SMART SPORT

 NOKIAN
KAUPUNKI